

[Johan Philipsen.]

fordel for Danmark. I øvrigt har situationen lige indtil denne dag været den, at enkelte værker er gået til staten og har ønsket at få statsgaranti til optagelse af udenlandske lån, eller også har staten formidlet optagelse af udenlandske lån. Til ministeren — der ved fremsættelsen af dette lovforslag ikke har taget stilling til, om der eventuelt i de kommende år skal kunne optages udenlandske lån — skylder jeg at oplyse, at det aktuelle lånebehov i det kommende år antagelig vil være af størrelsesordenen 33-36 mill. kr., altså væsentlig mindre end i foregående år.

Så kunne man med god ret spørge: hvorledes vil en eventuel godkendelse af denne låneforening virke? Ved eventuel optagelse af udenlandske lån vil folketingets godkendelse af denne låneforening udadtil virke som en slags blåt stempel, der uanset andre vilkår vil kunne hjembringe lån til lavere rente. Det er der jo en lang række eksempler på. Det vil så indadtil efter min mening virke som et pres i en eller anden retning, helt afhængig af, hvilke faktorer og hvilke kræfter der i den givne situation er de stærkeste. Det skulle gerne komme til at virke således, at det fremtvinger og frempresser en stærkere selvfinansiering end den, vi har i øjeblikket.

Jeg gør endvidere opmærksom på, at udenlandske lån f. eks. til elværker jo har en anden, en neutral virkning på efterspørgselspresset i Danmark. Jeg gør opmærksom på, at forholdet jo er det diametralt modsatte, når visse kommuner får lov til at optage lån i udlandet. Dette spørgsmål er i øvrigt en af de ting, vi i venstre lægger megen vægt på, fordi det samlede efterspørgselspres jo ofte har været en faktor, der har snydt os, når vi skulle gøre det endelige resultat af årets økonomiske lovgivning op.

Ud over dette vil jeg gerne gøre en bemærkning til det ærede medlem hr. Peter Nielsen, der — det var vistnok i går — talte om, at den investeringsbyrde, de danske elværker har, er meget stor. Det er jo rigtigt, men det må ikke forstås således, at den er større, end den vil blive i de kommende år. Vi må imødesee den situation, at investeringskravene ustandselig vil vokse

med fra 7 til 12 pct. hvert år indtil videre et stykke vej ud i fremtiden.

I øvrigt har udviklingen — med de store enheder og den gode organisationsform, vi har fået — haft det økonomiske gode med sig, at vi har kunnet bygge enheder, der har kunnet holde næsten de samme priser pr. kW uanset de meget store både inden- og udenlandske prisstigninger, vi har haft.

Dertil kommer jo som det sidste nye den konti-skanforbindelse, som antagelig engang i juli måned træder i kraft. Jeg vil gerne her sige, at denne forbindelse vil få meget stor betydning for Danmark, både elektrisk og økonomisk. Det er første gang, et væsentligt område, den jyske halvø, på det erhvervsmæssige område får en placering, der er lige så stærk og i visse henseender stærkere end de danske øers; og Jylland bliver i hvert fald efter denne forbindelses etablering ikke en elektrisk udmark.

Der er i venstre meget afvigende standpunkter med hensyn til dette lovforslags videre skæbne, og vi har i hvert fald slet ikke taget stilling til spørgsmålet om de udenlandske lån, og hvad dette eventuelt måtte indebære. Forskelsbehandlingen af dem, der har brug for kapital i Danmark, er jo i øjeblikket så åbenbar.

Jeg vil gerne føje en ting til. Efter min mening vil denne låneforening, hvis den eventuelt bliver vedtaget, og hvis den kunne administreres på en fornuftig facon, være den fornuftige basis for finansiering af de atomkraftværker, vi vel engang midt i 1970erne skal have sat langsomt i gang, de atomkraftværker, der også efter min mening gerne skulle finansieres på almindelig kommerciel basis. Der vil bl. a. også i løbet af kort tid fra nogle af elværkernes folk fremkomme forslag om et vist beløb pr. kWh henlagt allerede fra det kommende år, således at vi i god tid kan starte tilvejebringelsen af de meget betydelige kapitaler, som etablering af atomkraftværker vil kræve.

Må jeg resumere således. Jeg håber ikke, jeg har misbrugt min stilling, når jeg opfordrer til at støtte de synspunkter, som på dette område er mine. Elforsyningen er en væsentlig del af dansk økonomi, og den har haft et særdeles gunstigt forløb indtil dato med gode organisationsforhold og særdeles